

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

I. évfolyam, 2. szám

Ára 10 fillér

Szentés, 1928 december 4

Idők fordulása

Tegnap még olyan volt, mint a legerősebb gránit. Bámuló szemmel nézett föl rá az egész világ. Csodálattal és tisztelettel öveztek körül még azok is, akik nem vallották hitüket, mert sebezhetetlennek látszott a marxi eszme körül csoportosultak ereje. De mi volt az erejük, — a pénz, a vagyon? Nem.

A szociáldemokraták sziklavára abban a láthatatlan varázsban rejlik, amit úgy hívnak, hogy emberi tudatlanság. Különös. Röpiratok, könyvek légiói, propaganda-előadások száza mind arra irányulnak, hogy az elvtársakat fel kell világosítani a világ sorjáról, mily jól él a burzsuj és hogyan sanyarog a szegény proletár.

Különös, milyen rövidlátóak az emberek és mennyire nem látnak be az igazság templomába. Imigyen járkál a világban a híres nemzetközi szervezet: a szociáldemokrata párt s nem látja, hogy Marx, Kausky, Lassalle csak egy álmodozó fantasztá volt, míg a mai korban H. G. Wels, Conai Doyle és Hans Heins Ewers.

Nem akarják észrevenni, hogy a marxi eszmék nem egyebek, mint az utánuk következett időkben divattá vált kalandor-mesék. Semmi egyéb. Különbség csak az, hogy a marxi ideológia a rablásokat, gyilkolásokat és fosztogatásokat nemcsak hogy megengedi, de egyenesen utasítja hivat, mikor azt mondja: a proletáriátusnak szent kötelességévé tétetik, hogy a kapitált megfossza erejétől, a pénztől, ha kell, erőszak útján is. Liebnecet korábban így álmodták az emberek. Valószínűleg jó szívvél voltak akkor az éhezőkkel szemben és sajnálták őket.

Azóta változott a világ.

Ma a Holdba, Indiába és a tulvilágra küldenek bennünket a mesemondók.

A marxi példából látjuk, mennyire befolyásolhatók az emberek. De látjuk azt is, hogy okosodnak és a szociáldemokrata párt bele kerül a saját maga által ásott sirba azáltal, hogy felvilágosítja tagjait. Aki pedig tisztán lát, aki megtanulja a tulajdon szentségét, az többé már nem lehet és nem is lesz Marx katonája, hanem odaáll izmos, erős karjával, tiszta, fenkölt gondolkozásával a porondra és elkiáltja magát: felre, ti farizeusok!

Hogyan hittem nektek! Ripp van Winkle voltam. Aludtam husz évig. Felre ti Istentagadók. Nekem Hazám van és Magyar vagyok.

Irom pedig ezeket a sorokat abból az alkalomból, midőn híre jött, hogy Budapesten százezernyi Ripp van Winkle ébredt föl és ledöntötte a hazugságok gránitszobrát, a szociáldemokrata pártot.

Soltész András Béla.

Kettészakadt a szociáldemokrata párt Budapesten

Vasárnap szakadás történt a szociáldemokrata pártban. A tagok nagyobb része kivált és azonnal megalapította a Független Szocia-

lista Pártot. Az új párt harcot hirdet a »Népszava« és a Szociáldemokraták jelenlegi vezetősége ellen.

Minden pillanatban várható az angol király halála

A welsi herceg útban hazafelé

Londonból jelentik: A király állapota a kiadott orvosi jelentések szerint már reménytelen. Vasárnap már az a hír kapott lábra, hogy a király meghalt. Ez ugyan nem felelt meg a valóságnak, de tény az, hogy az orvosok már a megmentéséről lemondtak. Hétfőn éjjel oxigént lélegzettek be vele, de ez sem sokat segített. A szív működése

mindjobban gyengül. Így a katasztrófa bekövetkezése már csak napok kérdése. A welsi herceg vasárnap Dor el Salamban hajóra szállt. Megérkezését jövő csütörtökre várják.

A hercegről egyébként az az ellenőrizhetetlen hír terjedt el, hogy eljegyezte Duro márké leányát, lady Annie Walllesteyt.

Forradalom tört ki Oroszországban

A fehérek mindenféle eredményesen dolgoznak

Párisból jelentik: Vilnában tartóztatták a szovjet egyik vörös zászlóalját. A szóbanforgó zászlóalj azt a parancsot kapta, hogy löjjen szét egy felkelő fehér századot. A zászlóalj megtagadta az engedelmességet, mire az egész csapatot tartóztatták.

Különben már egész Szovjet-Oroszországban mindenütt felütötte fejét a fehér ellenforradalom. Minszk mellett egy fehér felkelő csapat, melyet egy Moroz nevű volt cári tiszt vezet felszedte a vasúti sineket. A szovjet a felkelők ellen nagyobb katonaságot vezényelt ki.

Meleg szeretettel vette körül Szentés városa képviselőjét, Szeder Ferencet névnapja alkalmából

Összes társadalmi és gazdakörök, a város polgársága üdvözölte hétfőn délelőtt

Hétfőn délelőtt szokatlanul mozgalmas volt a kaszinó tájéka. Jobbról-balról örömtől ragyogó arcu emberek siettek a bejárat felé. Nyolc órakor már messi tájékról érkezett ünneplőruhás gazdaemberek kopogtattak csizmáikkal, majd később iparos formájú emberek tüntek el a kaszinó ajtaján, míg kilenc órakor diszfogatokon és autókön megérkeztek Szentés város notabilitásai, hogy baráti hitüket és kézsorításukat adják dr. Szeder Ferencnek névnapja alkalmából.

Az impozáns ünnepségen társadalmi, felekezeti és politikai különbség nélkül részt vett Szentés összessége, hogy néhány percre félredobva az ellentéteket, dobjanak össze a szíveket.

Féltiz tájékán jelent meg az ün-

nepe a diszterem ajtajában, mire hatalmas éljen zugott végig a szobán.

Farkas Béla főispán kíséretében dr. Csergő Károly alispán, dr. Négyesi Imre polgármester és Palasovszky Sándor igazgató-főmérnök siettek elébe.

Dr. Szeder Ferenc meghatóttan köszönte meg az ovációt. Majd egyenként járultak elébe a következő körök és egyesületek, hogy őszinte szívvél gratuláljanak képviselőjüknek.

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesületet Cserna János választmányi elnök. A Kereskedő Egyletet Zsoldos László igazgató, az Ipartestületet Halász József, a Kiszgazda Szövetséget és Polgári Pártot Józsei Bálint, a Hadirokkantakat és Hadi-

özvegyek Egyesületét Erdőhelyi Nagy Ferenc képviselte. A Református Egyház nevében Böszörményi Jenő és a Róm. kath. Egyház nevében pedig Dr. Miskolczy Jenő tolmácsolták jókívánságaikat.

Az ezer főnyi lelkes ünneplő közönség között láttuk még Dr. Jánoska Tibor rendőrfőkapitányt és Dr. Kövér Tibor polgármester helyettesét.

Már elharangozták a delet, mikor oszladozni kezdtek az emberek, lelkükben egy keheles, szép délelőtti hangulatával.

Forrongó Horvátország

Egy halott és 13 katona megsebesült

Belgrádból jelentik: Zrelac belgrádi nagyszupán lemondott állásáról, mert a szombati véres napért őt tette felelőssé Mirkovics Dusan. A katonai körök egyöntetűen annak lást, hogy az eset nem fajult volna el annyira, ha a rendőrség kezdetben több körülményekkel igyekezett volna csillapítani a hangulat túlfeszülését.

Belgrádból jelentik: A szombati véres események megtorlásaképpen Zágrábban a rendőrség tömegesen tartóztatja le a tüntetésben résztvevő diákokat.

A rendőrség eddig harmincnyolc embert tartóztatott le, akik között van néhány leány is.

A tüntetés egyetlen halottja Petrics Sztankó fodrászsegéd, akit állítólag egy kommunista lött agyon.

A véres tüntetés teljesen felborította Zágráb nyugalmát, de a politikai életben is nagy hullámokat vert fel. Pernar képviselő felszólította a lakosságot, hogy a házakra mindenütt tüzzék ki a gyászlobogót. A lakosság nagy része engedelmeskedett a felszólításnak.

A horvát parasztpárt a Zágrábban lefolyt véres eseményekért a belgrádi kormányt teszi felelőssé. A feszült helyzet Belgrád és Zágráb között Rádics halála óta ezzel az újabb incidenssel a végletekig fokozódott.

Belgrádban súlyos zavargások kitörésétől félnek. Ezért a kormány elhatározta, hogy a legerélyesebb rendszabályokhoz nyúl, ha a zavargások megismétlődnek.

Zágrábi jelentések szerint a sebesültek között egy tiszt és tizenkét katona van.

Hálaadó Istentisztelet december hatodikán.

A kormányzó ur őfőméltósága névnapja alkalmából december 6-án Miklós napján Szentés város közönsége hálaadó Istentisztelettel rója le ragaszkodását Magyarországnak első emberével szemben. Az összes templomokban ünnepi mise lesz, melyen a vármegye és városháza tagjain kívül az iskolák is résztvesznek.

A hatósági husüzem december közepén a Farkas Zseni-féle házban ujonnan berendezve nyílik meg

Szentes város hatósága már régen terve vette, hogy a tyukpiactéri ideiglenes husüzem helyett egy rendszer, modernül felszerelt üzletet nyit, mivel a mostani nem felel meg a követelményeknek. A városi husüzem ügye anyagi kérdéseken múlt eddig is, míg végre a közgyűlés megszavazta a szükséges 4000 pengőt. A közgyűlés határozata felkerült a belügyminiszteriumba jóváhagyás végett, mely mint hétfőn értesültünk, meghozta a végleges döntés s engedélyezte az új üzlet-helyiség berendezéséhez szükséges összeget. Az új hatósági husüzem tehát körülbelül december közepén a Farkas Zseni-féle városi házban meg is nyílik.

Endesz Árpád, a betörőkirály ismét dolgozott

A békevilág híres alakja volt Endesz Árpád a „betörőkirály”, aki csak nemrégiben szabadult a szegedi Csilagbörtönből. A hírhedt betörő megrokkant, őszhajú öreg ember lett. Szegedről Budapestre utazott, szereplései régi színhelyére, azzal a szándékkal, hogy pontot tegyen régi kalandos és sok fegyházbüntetést megért élete után. Jó utra akart térni. Meglátogatta hát a rendőrfőtanácsost, aki fogalmazó korában hosszú és izgalmas harc után először fogta el az akkor még híres betörőkirályt. Állást kért tőle, hogy ő is becsületes uton keresse meg a mindennapiját. A rendőrfőtanácsos szerzett is állást neki. Bejuttatta egy budapesti ére-öntő gyárba, ahol mint ügynököt alkalmazták.

Endesz egyideig szorgalmasan dolgozott és munkájából tisztességesen keresett. De Endesz csakhamar megunta becsületes polgári foglalkozását és otthagya a céget, amelynél alkalmazva volt. Ismerősei azonban újból szereztek neki munkát, de csakhamar otthagya azt is. Így vándorolt a »betörőkirály« egyik helyről a másikra, mignem teljesen lecsuszott a polgári élet keserves meggyéjéről és áttért a régi szerinte könnyebb foglalkozásra.

Vasárnap éjszaka az Akácfa-uccában cirkáló rendőrszem észrevette, hogy egyik üzlet ablakán valaki be akar mászni. Mire odaért az ismeretlen már el istúnt a helyiségben. A rendőr erre a házbeliék segítségével behatolt az üzletbe és tetten érte a betörőt, akit előállított az ügyeletre. Ott azután felismerték. A betörő Endesz Árpád volt, aki rezignáltan jelentette ki:

Hja kérem, amihez egyszer hozzászokik az ember, nem lehet azt többet abbahagyni. Csak kár, hogy ilyen kis munkában fogtak le. Hiába, öreg vagyok már ehhez is. A Markó uccában most gondolkozhat, melyik foglalkozás jobb, a tisztességes polgári élet, vagy a rabkoszt, mert ma már a betörőkre rossz világ jár.

Magyar gyártmány!

Mindenütt kérje a „ZENDUS” babahintőport

Kiváló! Előszörü!

mely minden más gyártmányt felülmúl

Kapható az összes szentesi gyógyszertárban

Ára 50 fillér

A Farkas-ház felszabadulásával kapcsolatban ismét felszínre került a rendőrpalota felépítésének terve

Érdekes városfejlesztési tervek. — A jövő évben előrelátólag nagyarányú építkezések indulnak meg Szentesen

(A Szentesi Friss Ujság munkatársától) Az egész országban mindenütt, nemcsak nagy városokban, hanem a kisebb központokban is az utóbbi évek alatt nagyarányú építkezések indultak meg. A háború minden fejlődést megállító kataliz-mája után, az életerőnek és az új-építési képességnek jelensége ez. Ez a folyamat természetes, bár a határok csak ideiglenesen szorulnak körénk, de az élet, amely csupán a múlt ismeri, mégis igyekszik berendezkedni és a hiányokat pótolni. A ránk kényszerített körülmények között is.

A méhek szorgalmával dolgoznak itt az emberek; aki nem elvakult, az észreveheti, hogy az ország — a retentó terhek dacára is — a biztos gyógyulás útján halad, amely végezetül majd a határok visszaszerzésénél nyer befejezést.

Ebben az előtörtetésben a leg-szebb példát Szeged mutatta meg az országnak. Ott, ugyszólván éjjel-nappal dolgoznak a csákányok, melyeknek ütési nyomán a kis régi házak romba dőlnek. De már hordják a régi helyére az új házak köveit és nemsokára az ország egyik leg-szebb tere létesül a mai dűledező viskók helyén.

Szentes városa, amely városrendészet szempontjából az alföldi mezővárosok között első helyen áll, szintén bekapcsolódik az új építési és városfejlesztő nagy munkába. Az illetékes ténylegökben még nem alakult ki teljesen a városban történő építkezéseknek pontos iránya, éppen azért helyes az, hogy mindazok, akik a város fejlődésének érdekét szívükön viselik, terveikkel a nyilvánosság elé lépjenek.

A most folyó eseményekkel kapcsolatban erre éppen alkalom is adódott. A szentesi Társadalombiztosító intézet részére — mint ismeretes — a belügyminiszter megvette a Zsoldos-féle házat, amelyben a

Társadalombiztosító intézet nagy-szerű és kényelmes elhelyezést nyer. A Farkas Zseni-féle ház, amely a város tulajdona, ilymódon felszabadult. A kérdés önmagától adódott, milyen célra kell a város megüre-sedett épületét felhasználni? Egyelőre a leghelyesebb megoldás az, hogy a város haladéktalanul hasznosítsa, hogy ily módon a bérösszeg kárba ne vesszen. Későbbi terv szerint azonban a leghelyesebb megoldás az lenne, ha a város a Farkas Eugénia-féle telket felajánlaná a belügyminiszternek a rendőrségi palota céljaira.

Központi fekvésénél fogva, de a hatalmas telek miatt is, a rendőrségi palota felépítésére igen alkalmas lenne.

Ezt a tervet meggyőző indokok is támogatják. Most ugyanis az a helyzet, hogy a városházán az államrendőrség otléte miatt a hivatalokat összezsúfolták.

Az államrendőrség hivatalos apparátusa számára jelenleg két föld-színti és két alsó folyosót adtak át, ezeknek hiánya erősen érezhető a városi hivatalok elrendezésében.

A tűzoltóparancsnokságnak, amely jelenleg felemelt létszámmal dolgozik, helyisége nincs. De a legnagyobb nehézségek a csendőrség elhelyezése körül vannak. A város ugyanis évente közel négyezer pengőt fizet a csendőrségnek, mint tartási hozzájárulást.

A város számára tehát előnyösebb lenne, ha az államrendőrséget saját épületében helyeznék el, ahol természetesen a csendőrség is szállást találna. Ilymódon a város évente négyezer pengőt takarítana meg és a középületek száma is egy díszes, hatalmas palotával szaporodna.

A belügyminiszter minden bizonnyal szívesen fogadná el a város által felajánlott telket és azon rövidesen hasonlóképpen Pápa, Salgó-tarján és a többi vidéki városokéhoz, felépülne az új rendőrpalota.

Befejezték a rokkantak felülvizsgálatát

Szentesen 630 a hadirokkantak és hadiözvegyek létszáma

A népjóléti miniszter elhatározta, hogy ezidén rendezzi a hadirokkant-kérdést. Újbóli felülvizsgálatra utasította a hatóságokat, állapítsák meg, nem-e súlyosbodott egyesek állapota s vajjon nem-e vannak olyanok, akiknek rokkantsági százalékát mérsékelni lehet.

A vett értesítés után az ország valamennyi községében és városában november 1-től 30-ig a hadirokkantak általános felülvizsgálata rendeltetett el.

A mostani felülvizsgálat abban különbözött az előző évi hasonlóaktól, hogy azok is jelentkezhetek, akik eddig még soha nem reflektáltak a rokkantságukra. Jöttek is mind. A régi háborúk sebesültjei és azok is, akik a háborúval kapcsolatban valamennyire is vesztettek munkaképességükből. Ezenkívül újból átvizsgálták a hadiözvegyek és árvák helyzetét: megfelelnek-e a most kiadott törvényes rendelkezéseknek.

Az idézettek mind pontosan megjelentek, s ma egy teljesen tiszta

kép áll a hatóságok előtt a szentesi rokkanthelyzetről.

A katonai ügyosztály nyilvántartásában a felülvizsgálat után 630 egyén van. A felülvizsgálat eredménye a következő:

Harmencöt 25 %-os százaléka fel-emeltetett 50 százalékra. Tizennégyé 50 %-ról 75 %-ra. Három 75 %-osé 100 százalékra. Öt 25 %-ost egészesnek nyilvánított a bizottság. Négy esetben 75 %-ról leszállították 50 %-ra. Egy esetben 100 %-ról 25 %-ra és egy esetben 75 %-ról 25 %-ra. Egy esetben 25 %-ról 100 %-ra és egy másik esetben 25 %-ról 75 %-ra emeltetett. Tizenhét kórházba utaltatott, bajmegállapítás végett.

Öt hadiözvegy és tizenkét felmenő ágbeli rokon kérelme, kik most jelentkeztek, az utasítás értelmében a népjóléti miniszterhez terjesztették fel. A végleges összesítés most folyik a katonai nyilvántartó hivatalban és néhány napon belül küldik fel az illetékes minisztériumba a változások foganatosítása végett.

Szonett bánatos szívvél

Oh, sokszor sírok én az éjbe busan
S az égre sokszor nézek könnyesen,
Sokszor gondolok arra szomoruan,
Hogy ezután már csak könnyem lesz nekepm.

Oh, sokszor sáppad halványra arcom
És sokszor hiszem, hogy már vége van
Mindennek, miért küzdtem néma harcon
S így kell elmúlnom, csendben, hangtalan.

Oh, sokszor érzem én közel halálom
Talányos, ezertitku éjszakákon,
Mikor sírok és elkerül az álom . . .

Sokszor mondom én már fájón magamnak,
Nem lelve titkát asszonynak, aranyak:
Legyen hát vége minden gondolatnak!

Palasovszky Béla

Kis Ptasinszky Pepik és Pallay Annák vizsgaelőadása

Az édes kis gügyögő, küzdelmet, gondot nem ismerő gyermek a maga bohókás groteszk mozdulataival és tetteivel a világ legdrágább teremtménye.

Pici lábával sikkesen járja a bleck-bottont, a menuettet, fél szeme a közönségen figyelő a hatást, gondolata ugyan merre jár? Mikor táncát befejezte olyan gráciával tudja fogadni a tapsokat, még egy pükkedlit jobbra, még egyet balra és örömmel telve buvik el a függöny mögött. Örül, de ugyan minek örül, hogy nem sült bele a táncba? Nem. Örül az ünneplésnek, mely most egyedül neki szólt, a tapsnak. Hiszen nő és ha nő, akkor már hű is.

Olyan helyes, olyan drága ilyenkor. Vasárnap mutatták meg Palotai Tibor tánctanár növendékei táncvizsgájukat. Nem is lehet vizsga-bemutatónak nevezni. Több volt. Mert inkább volt tánc-előadás, mint táncvizsga. Pazar, revübe való toalettek és a tudás volt az, ami kiemelkedett az eddigi sablonos táncvizsgákból.

Ritmikus alapvető gyakorlatok, — melyet a precizitás jellemzett — vezették be a műsort. Krausz Ági és Krausz Juci temperamentumos magyar tánc után Cseuz Márta, Cseuz Piri, Gyarmathy Olga és Sabjanics Gizi mutatták be, hogy mennyi szépség rejlik két lépésben. Lukács Ferike groteszk tánc után Elek Zsuzsi és Josefina Baker illusztrációja váltott ki frenetikus hatást a nézőkből. Ezután következett az est szenzációja a szavalókórus. Nagy gondallal összeállított táncmotívum után Bazsó M., Héjja Rozika, Kálmán Juci, Lakos Sári, Vajda Vera, Czilzer Ági Molnár Hus, Nagy Feri, Soós Teac és Torday Jolán szavalták el remek görög jelmezben a magyar Végvárának „Es ha kell” című költeményét. Szittner Bori és Fleischmann Magda Tréfás kettőse és Szabó Évi a „Kis hollandus” alakítása megérdemelt tapsokat hozott. A kis Gyarmathy Olga nem volt olyan lámpalámban, mint Vajda Vera. Lugossy Mancsi és Gilicze Márta szóló táncikkal, majd Cseuz Piri és Weinberger Klári stilizált sleppel harcalták ki a tapsot. Sabjanics Gizi balett keringőjével és a kis Elek Zsuzsi pezsgőmámor imitációjával ért véget az előadás.

Váltó és törlesztéses kölcsönöket a legolcsóbb kamattal mellett legelőnyösebb feltételekkel szerez, ingatlanok adásvételét a legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti

TÓTH LÁSZLÓ pénzkölcsönkövetítő és az O. F. B. által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája

★ SZENTES ★
Rákóczi Ferenc-ucca 43 szám.

Több halottja földre

Megirtuk, hogy szervatórium s igen erős földre ezer kilométer egymásután ér melyek szörnyű molnak be.

A földrengés rosa és környéké meg nincs pont halottak és seb félnek, hogy ez Sokkal nagyobb Tampa városáb még összeállít a halottakról, állapítottak, holéka sem mara

Talékában is sokat vitt végé az összes távíkeket annyira helyreállításá venni. Emiatt jelentés még titás nagyságár

Hivatalos té felbecsülni a k addig, míg a le nem érkeznek ez eddig lehet ges számítás milli dollár a ezer ember ve

A lakosság lanság. A még gések állandó szabad téren, és lakóházaikk között nem Rendeteg az egyes helyek tanak. Az a paraguai korn a földrengés lyezni fogja.

Beti és Weke Lugand

Vass Jö min

Budapestró vetség e hó induló ülésein len István gr János gazda dor pénzügy Bethlen is kihallgatáson belügyminisz idejére átad ügyek vezeté Bud János miniszterek v tak Lugandó

A nagy kör küld

nál. Hétfőn gazdaküldött kas Béla fői A gazdak el ték a főispá val lehetővé vételét. Egyk oda, hogy a ségvetésébe utnak egy való kijavít hogy töle t vet az ügy

Több mint ezer halottja van a Csilei földrengésnek

Megirtuk, hogy a budapesti obszervatórium szombaton hajnalban igen erős földrengést észlelt 8—10 ezer kilométer távolságban. Most egymásután érkeznek a jelentések, melyek szörnyű katasztrófáról számolnak be.

A földrengés főbázisa Chile fővárosa és környékén volt. Santiagóban még nincs pontosan megállapítva a halottak és sebesültek száma. Attól félnek, hogy ezren felül fog lenni. Sokkal nagyobb volt a pusztítás Tampa városában, ahol szintén nincs még összeállítva a pontos kimutatás a halottakról, de annyit máris megállapítottak, hogy a házak 10 százaléka sem maradt épségben.

Talékában is borzasztó pusztításokat vitt véghez a földrengés, mely az összes táviró- és telefonvezetéseket annyira megrongálta, hogy helyreállítása heteket fog igénybe venni. Emiatt semmiféle hivatalos jelentés még nem érkezett a pusztítás nagyságáról e várostól.

Hivatalos tényezők már kezdik felbecsülni a károk nagyságát, de addig, míg a legkisebb faluból is be nem érkeznek a pontos jelentések, ez eddig lehetetlen. A hozzávetőleges számítások szerint több száz millió dollár a kár és több, mint ezer ember vesztette életét.

A lakosság közt nagy a nyugtalanság. A még mindig tartó utórezgések állandó félelemben tartják; szabad téren, sátrakban tanyáznak és lakóházaikba semmi körülmények között nem hajlandók visszatérni. Rengeteg állat vészett oda, sőt egyes helyeken az éhínségtől tartanak. Az argentinai, uruguayi és paraguayi kormány elhatározta, hogy a földrengés sújtotta vidéket segíteni fogja.

Bethlen, Bud és Wekerle képviselik Luganóban Magyarországot

Vass József helyettesíti a miniszterelnököt

Budapestről jelentik: A népszövetség e hó 10-én Luganóban meginduló ülésén Magyarországot Bethlen István gróf miniszterelnök, Bud János gazdasági- és Wekerle Sándor pénzügyminiszter képviselik.

Bethlen István gróf ma délelőtt kihallgatáson fogadta Vass József belügyminisztert, akinek távozása idejére átadta a miniszterelnöki ügyek vezetését.

Bud János és Wekerle Sándor miniszterek vasárnap már el is utaztak Luganóba.

A nagykirályi gazdasági küldöttsége a főispán-nál. Hétfőn délelőtt egy husztágu gazdasági küldöttség kereste fel Dr. Farkas Béla főispánt a vármegyeházán. A gazdák elsősorban is megköszönték a főispánnak, hogy adományával lehetővé tette egy rádiónek a vételét. Egyben kérték, hogy hasson oda, hogy a vármegye vegye költségvetésébe az ugynevezett aradi utnak egy kilométeres szakaszon való kijáratát. A főispán megígérte, hogy tőle telhetőleg mindent elkövet az ügy sikere érdekében.

Jól megy a világtörüli utazóknak

20,000 dollárt nyert és elvesztette szívét Liesl Wurb, aki egy év alatt pénz nélkül 100,000 kilométert tett meg autón

Az elmúlt év őszén a bécsi lapok és ezeknek nyomán a külföldi újságok is megemlékeztek arról az érdekes fogadról, amelyet egy amerikai milliomos kötött egy bécsi festő fiatal leányával, Wurb Liesl-lel. A leány arra kötelezte magát, hogy egy éven belül 100 ezer kilométert tesz meg autón pénz nélkül. Az amerikai milliomos, Mr. Donnerhue Chicagóból viszont 20,000 dollárt tűzött ki arra az esetre, ha a leány beváltja ígértét. Liesl Wurb most visszaérkezett Bécsbe, mint a 20,000 dollár boldog nyertese.

— 1927 szeptember 17-én — meséli — atyám kíséretében egy Steyr kocsin utnak indultam a 20,000 dollár megnyerése céljából. Minden pénz nélkül. Ausztrián át Tarvisba, onnan Magyarországra, majd Erdélybe, onnan viszont Csehszlovákián át Németországba utaztunk, ahol két napig időztünk. Németországból Svájcba, majd ismét Ausztriába és le Olaszországba, azután a Rivérára, Spanyolországon át Gibraltárba, majd Jugoszláviába és Bulgáriába, azután ismét Ausztriába és Németországba, s végül újra

Bécsbe. Összesen 100 ezer kilométert tettem meg. Így tehát a 20,000 dollárt megnyertem. Mr. Donnerhue táviratilag csekket küldött 20,000 dollárról, amelyet 21-ik születésnapomon, vagy pedig az esküvőm napján váltok be.

— Utazásom alatt érdekes kalandon mentem át. Magdeburgban például egy 71 kocsiból álló karaván várt reánk, Rómában a pápa magánkihallgatáson fogadott. A pénzt előadások és felolvasások rendezésével kerestem meg. Összesen 70 előadást tartottam és Németországban többször felolvastam a rádióba is. Körülbelül 30 ezer schillinget kerestünk, azonban egy fillért sem hoztam haza. Az utazás igen szép volt, mégsem tenném meg még egyszer. Az amerikai csekket néhány hét múlva beváltom. Nem várok két évig, 21-ik születésnapomig. Utközben elvesztettem szívemet, eljegyeztem magam, vőlegényem még ebben a hónapban Bécsbe jön és itt megtartjuk az esküvőt.

Ugy látszik hogy a világtörüli utazás, ha fáradságos is, de kifizetendő mesterség.

Mezőgazdaság

Vetésforgó kisgazdaságok részére

Irta: Erdőháti Nagy János, a Nagykirályi Gazdakör elnöke.

II.

Ha megfigyeljük az okszerűen gazdálkodó uradalmakat és nagyobb gazdaságokat azt tapasztaljuk, hogy azok igen nagy sujt helyeznek a helyes vetésforgó megállapítására és annak pontos betartására. A különböző növényeket olyan sorrendben — vetésforgóban — helyezik el az egymás után következő esztendőben, hogy a talaj termőereje egyoldalú termeléssel, ki ne legyen zsarolva, s hogy mindig elég idő álljon rendelkezésre a következő termelvény alá a talaj kifogástalan megmunkálására.

A legtöbb kisgazdánál ez épen fordítva van. Vannak ugyan sokan, akik igyekeznek megfelelő szántással a talajt előkészíteni, trágyázással, sőt ma már mindtöbben műtrágyázással is erőben tartani a földet, de a vetésforgót helyesen meg nem határozzák, hanem legtöbbször csak buzát vetnek kétszer is egymás után, utána kukoricát és csak kis mértékben árpát. A szomorú eredmény azután az, hogy a kisgazda földje felényit terem, mint a szomszédos nagygazdaságé.

Gazdasági egyesületünk előadásából, szaklapokból (amit ugyan vajmi kevésszer olvas a kisgazda) számtalanszor hallunk arról, hogy a kisgazdának is alkalmazkodnia kell a helyes vetésforgóhoz, hogy földünk termőerejét ki ne merítsük, minden növény alá kellő időnk legyen a talajt megfelelő módon előkészíteni, de bizony a legtöbb kisgazda ezeket az ajánlott módokat saját földjén kivihetetlennek tartja, tehát meg sem kísérel. Igaz az is, hogy szinte lehetetlen a legköltehetőbb gazdálkodási rendszerről átmenet nélkül a legmodernebbre áttérni, de nagyon is ideje, hogy a kisgazda is mielőbb hagyjon fel az egyoldalú buza és

kukorica termeléssel és keresse ki a mi viszonyaink mellett is legmegfelelőbb vetésforgót. Bármint munkáljuk is földjeinket, azok az egyoldalú buza és kukorica termeléssel mindinkább soványodnak, folyton kisebb és kisebb termést adnak. Azonkívül ezzel az egyoldalú termeléssel az a nagy kár is jár, hogy ha a buza és kukorica valami ok miatt nem sikerül, más bevételi források hiányában igen nagy károsodás éri a kisgazdát.

A régi időben ez a veszély kisebb volt, mert több kaszáló és legelő területünk volt, nagyobb volt az állattenyésztés, jobb volt az állat értékesítés s ha nem sikerült a gabona, pótolta a gazda a jószágából. Ma már minden szántható földet feltörték, a legelő megfogyott, vele apadt meg a jószágállomány is. A megkevesbedett állatállományból nem is igen tud a gazda jelentékeny számú állatot eladni; ha volna is eladója annak meg ára sincs mostanában megfelelő.

Hogy megfelelő eredményt érhesünk el, meg kell tehát keresni azt a vetésforgót, amely a mi viszonyaink mellett is alkalmazható, amely a gabona termés átlagát növelheti, földünk idejében való jó megmunkálását lehetővé teszi, a talajt egyoldalúan ki nem zsarolja s amellyel a legjobban jövedelmező állattartást, mint fejős tehén, sertés- és baromfitartás, lehetővé teszi. Ezen fontos szempontokat figyelembe véve én a következő négyes-rendszerű vetésforgót ajánlanám kisgazdatársaimnak:

1. évben buza,
2. évben kukorica,
3. évben árpa, zab,
4. évben széna, vetemény és répa.

Folytatása következik.

HIREINK

Időjárás. A meteorológiai jelentése este 10 órakor. Az időjárás a kontinens nyugati felén enyhe, a keleti részén fagypony körül mozog. Csapadék egész Európában volt, hazánkban is voltak kisebb esők, egyes helyeken hó esett.

Jóslat. Lényegtelen hőváltozás, helyenként kisebb lecsapodásokkal, esővel, hóval.

ADVENT

Az advent fogalma már Krisztus előtt kétezer évvel ismeretes volt. — Advent tulajdonképpen annyit jelent: eljövétel. Isten már a paradicsomból való kiűzetéskor megígérte, hogy elküld egy Megváltót, aki majd megváltja az embereket eredendő bűneiktől. Azóta az emberiség várta a megváltót. Imádkozott eljöveteleért, böjtölt.

Mikor aztán az Isten elérkezettnek látta az időt és elküldte a földre egyszülött fiát Jézus Krisztust, a többi hagyományokkal együtt ez is megmaradt. Kezdetben még hat hétig tartott az advent, de később mikor Rómába négy hétre tértek át, mindenütt, így mi is a négy hetes időt tartjuk meg.

Az advent régebben böjti napokkal járt. Szerdán, pénteken és szombaton voltak a böjti napok, de ezek lassan elmaradtak s ma már csak Szent Lucza napját (december 13) böjtöljük meg. Az adventnek jellegzetessége ma már legjobban a hajnali misékben nyilvánul meg. Ezeket a hajnali miséket roratéknak nevezik.

Uj ügyvédjelölt Szentesen.

Dr. Bálint Lajost a szegedi Ferenc József tudományegyetemen jogi doktorrá avatták. Bálint doktor ügyvédi pályára készül és bejegyeztette magát az egyik szentesi ügyvédnél jelöltnek.

Mikulás vásár Mindszentén. A mindszei közs. polg. fiuleányiskola igazgatósága értesíti az iskola iránt érdeklődőket, hogy a tanuló ifjuság dec. hó 5-én d. u. 4 órai kezdettel, az iskola ifjusági könyvtára javára Mikulás vásárt rendez. A hangsúlyozottan nemes cél érdekében kéri az igazgatóság a kultura fontosságát és értékét átlátó közönséget, hogy esetleges vásárlásaikkal — illérjeikkel — járuljanak hozzá az ifjusági könyvtár bővítéséhez.

Két hét alatt 24 számárhurut megbetegedés. A főorvos hétfőn terjesztette be a polgármesternek az elmúlt fél hónap fertőző betegségeinek kimutatását. Eszerint ronesoló toroklobban megbetegedett 3, vörheny 3, kanyaró 6, számárhurut 24 és bárányhimlőben 8 gyermek.

Meglopták a disznótóros vacsorán. Vasárnap este az állomásépület vendéglőjében nagy disznótóros vacsora volt. A multság közben Szilágyi Antal gépész jó hangulatba keveredett, ugyannyira, hogy még a pénztárcáját is elvesztette. A pénztárca fölkeresésére Szilágyi rendőrségi segítséget kért, amely eredményes is volt. A gépész pénztárcáját kétszáz pengő tartalommal megtalálták az állomás egyik pincéjében. Megindult ellene az eljárás.

Sulfarolt vásárolt a város. A városi kertek védelmére a város nemrégén nagymennyiségű örölt rézgálicot rendelt. A védőszer szombaton meg is érkezett, s kiadták a főkertésznek.

„ZEPHIR“

fatüzelésű folytonégő

légfűtéses kályhák

10 kg. fűt egy 24 órán át

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja

„TISZAMENTI“

GAZD. ÉS IPARI KERESK. VÁLLALAT
Szentés, Rákóczi F.-u. 44. Telefon 58

Sport

Kecskemét győzött a birkozóversenyen

Páratlanul izgalmas küzdelmek után csak a legnagyobb erőfeszítések árán sikerült a vendég KTE-nek legyőznie az SzMTK ifjú gárdáját. A 14:10 arány nem fedti az erőviszonyokat, mert a kecskeméti öreg harcosok csak a rutin különbséggel tudták javukra dönteni a mérkőzés sorát. Itt ütközött ki, hogy fiatal gárdánkban a tudás és az akarat mellé mégcsak a sok nehéz harcban megszerezhető rutint kell elsajátítanunk s akkor a babérkoszoru nem maradhat el.

A kiskunfélegyházi TE fordult az első helyre a Déli kerület bajnokságában, habár utolsó mérkőzésén csak egy pontot tudott szerezni. Részletes eredmények: HTVE—KTE 2:2 (2:1) KEAC—SzTK 1:1 (0:0) MAK—Sz. Vasutas 2:0 (1:0) SZAK—MTK 2:1 (0:1) Zrinyi—HMTÉ 1:1 (1:0)

Kikapott a Hungária Debrecenben. Keménydió volt a vidék mindig, de különösen tegnap a fővárosi nagy csapatoknak. A vezető Hungáriát a Boeckay megadásra kényszerítette Debrecenben, míg az Újpest csak szerencsével tudta az egyik pontot hazavinni Szegedről. A Somogy ellenben a bajnokcsapat Ferencvárossal szemben tisztességesen elvérzett. Az eredmények a következők: Boeckay—Hungária 2:0 (1:0), Bástya—Újpest 2:2 (2:2), III. kerület—Budai 33-as 4:1 (1:0), Ferencváros—Somogy 5:0 (2:0).

Rádió-műsor

Rádió december 4.

Budapest. D. e. 9.15: Déletotti hangverseny. Közreműködnek: Kayser Margitt (ének), Kadicfalvy Éva (gordonka), Nánássy Erzsébet (zongora).

9.45: A déletotti hangverseny folytatása.

12.20: Gramofonhangverseny.
3.30: A Tündérvásár meseórája.
1. Lilly csinjei. Irta és előadja: Al-tay Margit. 2. a) Desplanes: Intrada; b) Kleisler: Sicillano Rigaudon. Előadja Boasson Ella hollandi hegedűművész. Zongorán kíséri Fernadi Edith. 3. Mikulás estéjén. Mese. Irta és felolvassa Dánielné Lengyel Laura. 4. a) Hubay: Cremonai hegedűs; b) Veracini Gigue. Előadja Boasson Ella, zongorán kíséri Fernadi Edith. 5. Rejtvények. 6. Tündérvásár rádióposta.

5.15: Szórakoztató zene. (Zenekari hangverseny.) Vezényel Berg Ottó. 1. Kéler: Rákóczy-nyitány. 2. Fetrás: Melódien Paraden, egyveleg. 3. Fucik: Traumideal, keringő. 4. Urbach: Rossiniana, ábránd. 5. Lincke: Kwang Hschü, induló.

5.30: Mit üzen a rádió?

7.40: Hangverseny. Közreműködnek: Abonyi Tivadar és Ország Tivadar. 1. Bajza József: Isten hozzád; b) Eötvös József báró: Bucus (Abonyi). 2. a) Hubay: Nocturne; b) Meszlényi: Hortobágyi dalok; c) Zsolt: Valse caprice (Ország). 3. b) Petőfi Sándor: Az Alföld; b) Szaboleska Mihály: Hortobágyon (Abonyi). 4. a) Kacsóh: Késő ős van; b) Tarnay: Oh miért oly későn; c) Kurucz: Hervadó rózsák közt; d) Székács: Fülemben cseng egy dal; e) Szabados: Megirtam a leveleimet; f) Kurucz: A Grand Kafféban (Kármán). 5. a) Radó Antal: Sovány vigasz; b) Mora Ferenc: A föld (Abonyi).

8.40: Wéhner Géza, a Zeneművészeti Főiskola tanárának orgonahangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik S. Major Mimi operaénekesnő. Zongorán kíséri: Herz Ottó dr. 1. J. S. Bach: Praeludium és fuga, a moll (Wéhner Géza). 2. Bizet: Agnus Dei (orgonakisérettel énekli S. Major Mimi). 3. C. Hubert—H. Parri: Két Koralfantázia (f-moll, G-dur) (Wéhner Géza). 4. a) Halévy: Zsidónő; Recha áriája; b) Strauss Richard: Allerseelen; c) Rimsky-Korsakov: Sadko. Hindu dal (S. Major Mimi). 5. a) A. Guilmont: Marche funebre et chant séralique; b) K. Pikéthý T.: Cantilena; c) Antalffy-Zsiros D.: Karácsonyi dalocska (Wéhner Géza). 6. a) Puccini: Turandot, Ária; b) Gastaldon: Musica Proibite; c) Hubay: Rákóczi-himnusz (S. Major Mimi). 7. Zsolt Nándor: Toccata (Wéhner Géza).

10.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

10.35: A Spolarich-kávéházból Farkas Jenő és cigánykarának hangversenye.

Felelős szerkesztő és kiadó:

HORVÁTH ANTAL

Nyomatott Horváth Antal könyvnyomdájában, Mindszent

Tudomására hozom a t. vásárlóközönségnek, hogy a legszebb

ősz és téli kabátok,

valamint a legszebb

női-, férfi- és gyermekruhák

nagy választékban kaphatók

♦ **Molnár Áruházában,** Kossuth-ucca 8 szám alatt ♦

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy saját szüretelésű boraim a

hegyaljáról 1²⁰ P-től

megérkeztek és azokat forgalomba is hoztam

10 hektoliter vételnél már árengedmény!

MENÜ Ebéd havonta: 48 és 36 P ABONOMA
kicsiny: 1⁴⁰ P Kenyeret külön nem számítok fel RENDSZER
nagy: 2 P

Szíves pártfogást kér: **SOÓS JÓZSEF vendéglős**

Sok pengőt takarít meg,

ha

SZÉPE ANTAL

üzletében vásárol

ahól

1 kg. tiszta akadéméz . . . . P 2-80

Legjobb nyers és pörkölt kávék

1 liter finom családi rum . . P 3-20

Eredeti angol és orosz teák

Rizling és Kövidinka bor 1 l. P 1-10

Borsó és lencse legolcsóbban

Pick szalámi 1 kg. . . . . P 10

Legjobb cognac és likörök

Zsoldos Gőzmalom Ipartelep és Kereskedelmi Rt.

Kenyérgyár: Báró Harucker-ucca 16.

Telefon: (Városi iroda 72
Gyártelep 5 és 77)

A „KORONA“ kenyereinket árusító kereskedők:

Halász László, Tóth József-u. 59.
Hangya Főüzlet, Erzsébet-tér 1.
Beszédes Zoltán, Vásárhelyi-u. 2.
Bartucz Antalné, Nagyörvény-u. 56.
Mészáros Mihály, Széchenyi-utca.
Mohr Sándor, Vásárhelyi-ucca.
Berger Soma, Vásárhelyi-ucca.
Mácsai Ferenc, Soós-u. 6.
Hangya III. fiók, Vásárhelyi-ucca.

Molnár Géza, Bartha J.-u. 18.
K. Szabó Sándor, Szalay-ucca.
Oláh Sándor, Szalai-ucca.
Singer Armin, Szalai-ucca.
Lakos Ferenc, Rákóczi F.-u. 65.
Hanka János, Bartha J.-u. 20.
Horváth János, Jókai-u. 68.
Dezső Sándor, Szalai-ucca.
Pólya Bálint, Rákóczi F.-u. 100.

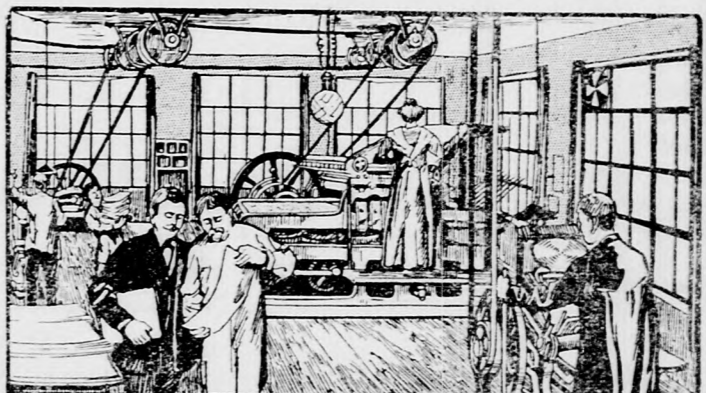
Hajnal Géza, Klauzál-u. 37.
Dobos Mihály, Rákóczi F.-u. 1.
Groszmann Lajos, Rákóczi-tér.
Schwarczer Vilmos, Kossuth-u. 36.
Földváry Nagy Antal, Kossuth-u. 24.
Svéd Péter, Bálint-u. 4.
László Ödön, Rákóczi-tér 25.
Grünberger Miksáné, Kossuth-u. 3.
Papp Bálint, Páva-u. 2.

Fehér kenyér kilogrammja 42 fillér. Félbarna kenyér kg.-ja 34 fillér. Barna kenyér kg.-ja 30 fillér. Császár zsemle, vizes zsemle, sósperec, tejes kifli, vajjas kifli, köménymagos kifli darabonként 5 fillér.

Kereskedők! Iparosok! Gyárosok!

Nagy hatást keltő Reklám- Nyomatványokat

művészi kivitelű körleveleket, árjegyzékeket, valamint pénzügyi, gazdasági, egyházi, hivatalos és magánnyomatványokat, folyóiratokat, tudományos műve-

ket, — többszínű luxuskivitelben is — mechanikai üzemi illusztrációs gyorsajtóin pompás kivitelben

jutányos áron és gyorsan készít

HORVÁTH ANTAL

TELEFON 15 MINDSZENT TELEFON 15

A vidék legmodernebbül berendezett grafikai műintézete • Gazdag betűkészlet • Új munkagépek!

Könyvkötés, vonalzóintézet, gumibélyegzőkészítés

A

I. évfolyan

Német

Berlin
mániának a
mánya a le
millió márk
maradó 45 r
ezzel a köle
Lugosascu
utazott, hog
visszafizeté

Meg

London
jelentés sz
potában n
dósulni fog
söt egyes v
csak a kö

A m

London, d
nai misszion
adatokat köz
News mai s
nai tartomán
valamint ar
a kínai és
között folyik
medán lakos
tai szerint az

Két sze ellen sz váda Óriási k

Belgrádb
ellenzéki ké
vetelésére
bizottságot
és az erdő
emelt vádak
A feljelen
legnagyobb
ségü azt áll
hogy

az egész
nyák és
delméből.
közremük
tak, sikk
Közel ké
állítottak ös
képviselő ut
jesztettek.
Hozzávető
az ez évber